

ATLETSKI SAVEZ
CRNE GORE

Broj 1-35

Podgorica, 12.04 2019 god

ZDRAVSTVENI **PRAVILNIK**

- Podgorica, april 2019.godine -

Na osnovu člana 98. Zakona o sport Crne Gore („Sl.list CG“ broj 44/18) i člana 21. i 22. Statuta Atletskog saveza Crne Gore , Upravni odbor Atletskog saveza Crne Gore, na Sjednici održanoj 11.04.2019.godine donio je

ZDRAVSTVENI PRAVILNIK

I Opšte odredbe

član 1.

Zdravstveni pravilnik Atletskog saveza Crne Gore (u daljem tekstu: ASCG) propisuje mjere i radnje koje se odnose na zdravstvenu zaštitu i zdravstvenu kontrolu članova ASCG, koji su direktni učesnici takmičarskog i treninogn procesa.

član 2.

Na svim takmičenjima koja su u kalendaru ASCG, a održavaju se na teritoriji Crne Gore, zdravstvena zaštita mora se sprovoditi isključivo pod uslovima koje predviđa ovaj Pravilnik, a na osnovu člana 99. Zakona o sportu („Sl. list CG“, broj 44/18),

II Sistematski i kontrolni ljekarski pregled

član 3.

Prije početka i za vrijeme bavljenja atletikom, svako lice koje direktno učestvuje u takmičarskom i treninom procesu dužno je da obavi sportsko medicinski pregled i kontrolne preglede. Ako se iz zdravstvenih razloga doneše zaključak da se pregledana osoba ne može baviti sportom, neće mu se dozvoliti aktivnost u treninom i takmičarskom procesu.

član 4.

U sportskom takmičenju može učestovati atletičar kome je u periodu od šest mjeseci prije održavanja sportskog takmičenja utvrđena opšta zdravstvena sposobnost za obavljanje sportskih aktivnosti, odnosno djelatnosti.

Posebna zdravstvena sposobnost utvrđuje se pored opšte zdravstvene sposobnosti u periodu od 6 mjeseci prije održavanja sportskog takmičenja: atletičarima profesionalcima, atletičarima kategorisanim na osnovu nacionalne kategorizacije.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, posebna zdravstvena sposobnost sportista takmičara mlađih od 16 godina: sportista kategorisanih na osnovu nacionalne kategorizacije, učesnika mlađih kategorija koji se takmiče u starijim kategorijama, utvrđuje se u periodu od četiri mjeseca prije održavanja sportskog takmičenja.

član 5.

O utvrđenoj zdravstvenoj sposobnosti sportiste takmičara vodi se evidencija, unošenjem podataka u medicinsku dokumentaciju, od dana prve registracije za određeni atletski klub, na način utvrđen u skladu sa Zakonom kojim se uređuju evidencije u oblasti zdravstva. Za takmičare nosioce stipendija ASCG i Crnogorskog olimpijskog komiteta, kao i za sve takmičare koje Stručni savjet na prijedlog selektora usvoji kao talente, medicinsku dokumentaciju uređuje i čuva kancelarija ASCG u skladu sa zakonom koji uređuje evidentiranje u oblasti zdravstva.

član 6.

Ciljevi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti atletskih takmičara za učešće na takmičenjima su očuvanje i unapređenje zdravlja i radne sposobnosti atletičara takmičara, pravilno usmjerjenje u sportu, prevencija oboljevanja, povređivanja i drugih poremećaja zdravlja i invalidnosti tokom bavljenja sportom.

Pregledima kojima se utvrđuje zdravstvena sposobnost atletičara takmičara utvrđuje se stanje zdravlja, ocjenjuje psihofizička sposobnost u odnosu na zahtjeve pojedinih sportskih grana i disciplina, kao i opšti uticaj fizičke aktivnosti na organizam i obezbjeđuje adekvatna selekcija u sportu na osnovu utvrđenih predispozicija u kojoj se može očekivati najveći uspeh.

član 7.

Utvrđivanje opšte i posebne zdravstvene sposobnosti atletičara takmičara vrši se putem prvog, periodičnog i vanrednog zdravstvenog pregleda.

član 8.

Prvi zdravstveni pregled takmičara se vrši prije početka bavljenja određenim sportskim aktivnostima, odnosno prije/pri prvoj registraciji za određeni atletski klub.

Pregledom se utvrđuje opšta i posebna zdravstvena sposobnost atletičara u odnosu na konkretnu atletsku granu, odnosno disciplinu.

Osnovni cilj pregleda je utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za bavljenje određenom disciplinom i usmeravanje ka atletskoj grani i disciplini u kojoj se, na osnovu utvrđenih predispozicija, može očekivati najveći uspeh.

član 9.

Periodični opšti i posebni zdravstveni pregledi se sprovode u cilju kontrole zdravlja i sposobnosti tokom bavljenja određenom sportskom aktivnošću. Pregledima se utvrđuje opšta zdravstvena sposobnost sportiste i posebna zdravstvena sposobnost u odnosu na konkretnu atletsku granu, odnosno disciplinu.

član 10.

Vanredni zdravstveni pregledi se obavljaju:

- prema medicinskim indikacijama, na osnovu prvog ili prethodnog periodičnog pregleda;
- posle težih bolesti i povreda nastalih tokom sportskih aktivnosti ili iz drugih razloga;
- na zahtev ASCG, atletskog kluba, sportskog trenera, ljekarske komisije ASCG, klupskog ljekara ili samog sportiste takmičara;
- kod kontrole pola;
- nakon prekida bavljenja sportom dužem od godinu dana;
- nakon isteka kazne zbog povrede antidoping pravila.

Pregledom se utvrđuje opšta zdravstvena sposobnost sportiste i posebna zdravstvena sposobnost u odnosu na konkretnu atletsku granu, odnosno disciplinu.

član 11.

Ljekarska komisija ASCG dužna je da vodi evidenciju o izvršenim pregledima atletičara nosilaca stipendija ASCG i COK-a, kao i onih koje Stručni savjet ASCG ocijeni kao talente. Atletski klubovi dužni su da vode evidenciju o pregledima za svoje takmičare i da ih upozoravaju na rokove za pregled.

III Način i obim sprovođenja zdravstvenih pregleda

član 12.

O utvrđenoj zdravstvenoj sposobnosti atletičara takmičara vodi se evidencija, unošenjem podataka u medicinsku dokumentaciju, od dana prve registracije za ASCG, na način utvrđen u skladu sa Zakonom kojim se uređuju evidencije u oblasti zdravstva.

član 13.

Zahtjev za utvrđivanje opšte i posebne zdravstvene sposobnosti sportiste takmičara može podnijeti ASCG, odnosno Atletski klub čiji je atletičar takmičar član, odnosno sam sportista takmičar.

Pregledi se obavljaju u zdravstvenim ustanovama koje su ovlašćene za pregled sportista.

ASCG, odnosno atletski klub koji učestvuje u sistemu takmičenja predlaže ovlašćenoj zdravstvenoj ustanovi plan zdravstvenih pregleda svojih sportista takmičara najkasnije do kraja oktobra za narednu godinu.

Atletski klub, odnosno atletičar takmičar i zdravstvena ustanova koja sprovodi utvrđivanje zdravstvene sposobnosti sportista takmičara neposredno se dogovaraju o terminima pregleda.

Atletičari takmičari dužni su da se pridržavaju dogovorenih termina za preglede.

član 14.

Standard (obim i sadržaj) zdravstvenog pregleda za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti atletičara takmičara određuje se na osnovu stručne analize specifičnih funkcionalnih zahtjeva pojedinih atletskeh grana i disciplina, kao i starosne dobi.

član 15.

Zdravstveni pregledi kojima se utvrđuje zdravstvena sposobnost atletičara i učesnika u školskom sportu, obavljaju se u sljedećim zdravstvenim ustanovama:

1. Zdravstvenim ustanovama koje u svom sastavu imaju specijalističku ordinaciju sportske medicine;
2. Ukoliko u jedinici lokalne samouprave zdravstvena ustanova u svom sastavu nema specijalističku ordinaciju sportske medicine pregledi kojima se utvrđuje zdravstvena sposobnost sportista mogu se obavljati u specijalističkoj ordinaciji interne medicine, kardiologije, pedijatrije, medicine rada ili opšte medicine od strane ovlašćenih ljekara specijalista.

član 16.

O rezultatima obavljenih zdravstvenih pregleda i rezultatima psihološke procjene zdravstvena ustanova obavještava:

- pregledanog sportistu takmičara,
- klupskog, odnosno izabranog ljekara,
- medicinsku komisiju ASCG za atletičare koji su nosioci stipendije ASCG i COK-a ili koje Stručni savjet ASCG procijeni kao talente.

Klupski (reprezentativni) ljekar može da prisustvuje utvrđivanju zdravstvene sposobnosti atletičara takmičara o kome se stara u skladu sa sportskim pravilima.

član 17.

Svaki atletičar takmičar prilikom utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za učešće na takmičenjima mora da ima:

- dokument koji potvrđuje identitet;
- medicinsku dokumentaciju ili informaciju klupskog ljekara o prethodnim bolestima, povredama i liječenju;
- takmičarsku knjižicu;

član 18.

Atletičar - takmičar u zdravstvenoj ustanovi, gde je zakazan pregled mora da popuni Upitnik o ličnim podacima i medicinskoj anamnezi, najkasnije dva dana prije zakazanog termina za zdravstveni pregled, i da dostavi zdravstvenoj ustanovi gdje se pregleda.

Upitnik iz stava 1. ovog člana sadrži sljedeće podatke:

A. Opšti podaci:

- 1) Ime i prezime sportiste;
- 2) Jedinstveni matični broj građana;
- 3) Broj telefona;
- 4) Mejl adresu;
- 5) Adresu;
- 6) Zanimanje;
- 7) Radno mjesto ili škola;
- 8) Datum rođenja;
- 9) Pol.

B. Lična sportska anamneza:

- 1) Sportska organizacija u kojoj je sportista angažovan;
- 2) Nacionalni granski Sportski savez;
- 3) Sportska grana;
- 4) Sportska disciplina ili kategorija;
- 5) Trener;
- 6) Ukupan broj takmičenja na kojima je sportista učestvovao,

- 7) Frekventnost (količina) treninga na nedjeljnom nivou;
- 8) Sportska uspješnost.

C. Medicinska anamneza i nasledni faktori sportiste:

- 1) Medicinska anamneza sportiste i nasljedni faktori:
 - a) Srčani problemi, aritmija, sinkopa;
 - b) Kontuzija (potres);
 - c) Alergije, astma;
 - d) Učestale infekcije;
 - e) Ozbiljne bolesti (infektivne, maligne ...);
 - f) Teške ozljede, operacije, hospitalizacije;
 - g) Prestanak sportskih aktivnosti na više od mjesec dana.
- 2) Dosadašnji zdravstveni problemi i poteškoće:
 - a) Simptomi kao što su bol – opšte (mišići, zglobovi);
 - b) Bol u grudima, gubljenje dah, lupanje srca, aritmija;
 - c) Vrtoglavica, kratkotrajni gubitak svijesti;
 - d) Simptomi poput gripa, kašla, iskašljavanja;
 - e) Gubitak apetita, gubitak na težini;
 - f) Nesanica;
 - g) Poremećaji sistema za varenje.
- 3) Lijekovi / suplementi:
 - a) Specifični lijek koji sportista trenutno uzima;
 - b) Odobreni TUE (izuzeće terapijskog korišćenja);
 - c) Dodaci ishrani (suplementi) koje sportista uzima;
 - d) Edukacija o anti-doping pravilima.
- 4) Vakcinacija: Zapis o statusu vakcinacija (uključujući datume), posebno vakcinacija protiv Tetanusa i Hepatitisa A i B
- 5) Bolesti zavisnosti (duvan, alkohol, droga, igraonice, kompjuteri, mobilni ...)
- 6) Atletičarke – redovnost i trajanje menstrualnog ciklusa, kada je bio prvi i poslednji ciklus, aktivna - neaktivna za vrijeme ciklusa.
- 7) Reakcija na fizički napor.
- 8) Porodična anamneza (1. generacija, npr. roditelji, braća, sestre):
 - a) Krvni pritisak, moždani udar;
 - b) Bolesti srca (uključujući iznenadnu srčanu smrt);
 - c) Problemi sa krvnim sudovima, proširenje vena; duboka venska tromboza;
 - d) Dijabetes;
 - e) Bubrežne bolesti;
 - f) Alergije, astma;
 - g) Rak, bolesti krvi;

- h) Hronični problemi sa zglobovima i mišićima;
- i) Hormonalni problemi.

Upitnika iz stava 1. ovog člana odštampan je uz ovaj pravilnik na Obrascu br. 1 i njegov je sastavni dio.

Uz Upitnik iz stava 1. ovog člana prilaže se važeća sportska pravila Atletskog saveza Crne Gore koja se odnose na zdravstvene preglede sportista, osim ako su ranije već dostavljena, a u međuvremenu nije bilo izmjena.

Upitnik iz stava 1. ovog člana, koji je datiran potpisuju sportista takmičar ili roditelj-staratelj i klupski ljekar ukoliko postoji ili ljekar reprezentacije za atletičare koji spadaju u nacionalnu kategoriju.

član 19.

Minimalni obim pregleda za utvrđivanja **opšte** zdravstvene sposobnosti za učešće na sportskim takmičenjima obuhvata:

- 1) Uzimanje opštih podataka;
- 2) Visina;
- 3) Težina;
- 4) Krvni pritisak (preporučuje se uvijek koristiti istu ruku i naznačiti to u medicinskoj dokumentaciji sportiste);
- 5) Glava i vrat (oština vida);
- 6) Limfni čvorovi;
- 7) Grudni koš i pluća (pregled);
- 8) Srce (tonovi, šumovi, frekvencija srca, ritam);
- 9) Abdomen (uključujući kilu, ožiljke);
- 10) Krvne sudove (npr. periferni puls, šumovi vena, proširenje vena);
- 11) Pregled kože;
- 12) Nervni sistem (npr. refleksi, senzorne nepravilnosti);
- 13) Koštano-mišićni sistem sa posturalnim statusom (kičmeni stub, grudni koš, donji i gornji ekstremiteti);
- 14) Elektrokardiogram ;
- 15) Laboratorijska ispitivanja: Kompletna krvna slika (hemoglobin, hematokrit, eritrociti, leukociti, trombociti); šećer u krvi; test urina (test merne trakice kako bi se utvrdio nivo proteina i šećera);
- 16) Echo srca za prvi pregled sportiste;
- 17) Druge preglede ako zahtjeva ljekarska komisija ASCG.

član 20.

Standardni obim pregleda za utvrđivanje **posebne** zdravstvene sposobnosti za učešće na sportskim takmičenjima pored pregleda iz člana 19. obuhvata:

- 1) Laboratorijske pretrage: sedimentacija; urea; kreatinin; aspartat amino-transferaza (AST); alanin amino-transferaza (ALT); bilirubin (ukupni), urin sa sedimentom; po medicinskim indikacijama: TIBC, UIBC, masnoće u krvi (holesterol, HDL i LDL holesterol, trigliceridi), proteini;
- 2) Krvna grupa i Rh faktor – po medicinskim indikacijama;
- 3) Mala spirometrija – PEF;
- 4) Ehokardiografija za djecu i sportiste nacionalne kategorizacije, a kasnije prema indikacijama;
- 5) Psihološki pregledi: obavezan psihološki pregled na 2 godine u uzrastu od 12 – 18 godina za sve nacionalne selekcije, i prema zahtjevima tenera određenih nacionalnih/klupske selekcije;
- 6) Neurološki pregled;
- 7) Test opterećenja na ergociklu ili tredmilu sa kontinuiranim praćenjem EKG-a; jedan put godišnje i po medicinskim indikacijama;
- 8) Ginekološki pregled atletičarki – po medicinskim indikacijama;
- 9) Proširena antropometrija: BMI, procenat tjelesne masti, procenat mišića. Antropometrijska mjerjenja mogu da budu proširena u odnosu na zahtjeve sportske discipline i potrebe korisnika;
- 10) Radiološki pregled i ultrazvučna snimanja: ultrazvučno snimanje, rendgenski snimak, CT, EEG i MRI po medicinskim indikacijama;
- 11) Druga ispitivanja neophodna za ocjenjivanje zdravstvene sposobnosti sportiste prema medicinskim indikacijama.

član 21.

Rezultati obavljenih dodatnih zdravstvenih pregleda (snimci i nalazi), posebno nakon sportskih povreda, moraju biti priloženi medicinskoj dokumentaciji sportiste.

član 22.

Na osnovu izvršenih zdravstvenih pregleda:

- 1) daje se ocjena zdravstvenog stanja i fizičke sposobnosti;
- 2) podaci sa ocjenom upisuju se u medicinsku dokumentaciju;
- 3) upisuje se ocjena u takmičarsku knjižicu;
- 4) sastavlja se izveštaj za sportistu, zdravstvenu komisiju i klupskog ljekara;
- 5) šifriraju se utvrđena oboljenja i abnormalnosti po MKB i predlažu odgovarajuće mjere.

član 23.

Utvrđivanje zdravstvene sposobnosti sportiste takmičara obuhvata ocjenu zdravstvenog stanja i predlog mjera za očuvanje zdravlja sportiste.

Ocjene o sposobnosti za učešće na sportskim takmičenjima u okvirima određene atletske discipline su:

- 1) sposoban,
- 2) sposoban sa sljedećim ograničenjem,
- 3) privremeno nesposoban,
- 4) nesposoban za predloženu atletsku disciplinu,
- 5) nesposoban,
- 6) ocjena i mišljenje se ne mogu dati zbog...

Ocenu potpisuje ovlašćeni ljekar i ovjerava ga svojim faksimilom i pečatom ovlašćene zdravstvene ustanove u kojoj je pregled obavljen.

Ocjena rezultata psihološke procjene potpisuje i ovjerava ovlašćeni psiholog zdravstvene ustanove u kojoj je pregled obavljen.

Ocjena se daje neposredno nakon obavljenog pregleda, a najkasnije u roku od deset dana.

Ocjena se upisuje u medicinsku dokumentaciju sportiste takmičara, i u takmičarsku knjižicu.

član 24.

Troškove utvrđivanje zdravstvene sposobnosti sportista takmičara za učešće u sportskim takmičenjima snosi atletičar takmičar.

IV Organizacija zdravstvene zaštite na takmičenju

član 25.

Dežurni zdravstveni radnik na takmičenjima mora biti isključivo licenciran i delegiran od strane Zdravstvene komisije Atletskog saveza Crne Gore, a izabran od organizatora takmičenja. Dežurni ljekar mora biti prisutan tokom takmičenja.

član 26.

Medicinski sto (minimum jedan) mora da bude postavljen da omogući lak i nesmetan prilaz borilištima i takmičarima. Ova zona mora da bude neometana od ostalih ljudi.

član 27.

Organizator takmičenja za vrijeme trajanja takmičenja obezbjeđuje vozilo za transport povređenih i oboljelih.

član 28.

Sadržaj opreme, lijekova i medicinskih sredstava, za svako dežurstvo na takmičenju, mora biti prema specifikaciji Zdravstvene komisije ASCG, koja je sastavni dio ovog pravilnika.

član 29.

Provjeru stanja zdravstvene zaštite na samom takmičenju vrši delegat takmičenja.

član 30.

U slučaju povrede ili bolesti na samom tamičenju i borilištima, dežurni ljekar je dužan da pruži prvu pomoć u skladu sa prepoprukama Ministarstva zdravlja Crne Gore.

član 31.

Delegirani zdravstveni radnik je dužan da bilježi sve povrede i bolesti, nastale na takmičenju, a na kraju istog, da dostavi izvještaj o povredama i bolestima i da svojeručno potpisane i ovjerene faksimilom povredne liste dostavi Zdravstvenoj komisiji, u roku od 3 dana od završetka takmičenja. Lista povreda je sastavni deo ovog Pravilnika i nalazi se na obrazcu br. 2.

V Doping kontrola

član 32.

Davanje i uzimanje doping sredstava je strogo zabranjeno.

član 33.

Ako je doping kontrola predviđena propozicijama takmičenja, delegirani zdravstveni radnik sa organizatorom takmičenja je dužan da izvrši sve pripremne radnje predviđene Pravilnikom o antidoping kontroli Antidoping komisije ASCG.

član 34.

Takmičar koji ne pristupi antidoping kontroli, na koju je uredno pozvan, smatraće se pozitivnim, diskvalifikovaće se i protiv njega će biti pokrenut disciplinski postupak. Lice koje sprečava takmičara da se podvrgne antidoping kontroli, učestvuje u davanju antidoping sredstva ili podržava takmičara u tome, kazniće se automatskom suspenzijom.

član 35.

Ljekar koji, prilikom pregleda sportiste takmičara, posumnja da je sportista koristio doping sredstva, ili bilo koje drugo lice angažovano u ASCG dužan je da o tome obavijesti Antidoping komisiju ASCG.

VI Zdravstvena komisija

član 36.

Zdravstvena komisija broji 3 člana. Zdravstvenu komisiju imenuje UO ASCG na prijedlog članova ASCG.

član 37.

Zdravstvena komisija vrši sljedeće poslove:

- predlaže izmjene i dopune Zdravstvenog pravilnika,
- predlaže UO ASCG predsjednika Zdravstvene komisije,
- predlaže UO ASCG plan rada,
- delegira zdravstvene radnike za takmičenja,
- organizuje vođenje administracije u saradnji sa kancelarijom ASCG,
- organizuje kontinuiranu edukaciju u dogovoru sa Stručnim savetom ASCG,
- neposredno sarađuje sa drugim strukovnim organizacijama i naučnim institucijama,
- određuje instruktore i predavače na seminarima,
- izdaje stručnu literaturu i publikacije,
- učestvuje u organizaciji i sprovođenju licenciranja ljekara i drugog medicinskog osoblja,
- daje tumačenje Zdravstvenog pravilnika,
- aktivno sarađuje sa drugim organizacijama Saveza,
- prati promjene koje propisuju zdravstvene organizacije i institucije,
- svoj rad sprovodi u saradnji sa sekretarom ASCG.

član 38.

Zdravstvena komisija se sastaje prema potrebi.

član 39.

Sastanke zdravstvene komisije saziva predsjednik Zdravstvene komisije ASCG ili Sekretar ASCG.

član 40.

Zdravstvena komisija punovažno odlučuje ako sastanku prisustvuje više od polovine članova, a odluke su punovažne ako za njih glasa više od polovine prisutnih članova.

VII Finansijske odredbe

član 41.

Upravni odbor ASCG na prijedlog Zdravstvene komisije ASCG utvrđuje naknadu za delegirane zdravstvene radnike na početku svake kalendarske godine.

VIII Javnost rada

član 42.

Rad Zdravstvene komisije ASCG je javan. Javnost se ogleda u sprovodenju ovog Pravilnika o čemu se podnose izvještaji UO ASCG.

IX Završne odredbe

član 43.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na osnovu postupka koji važi za njegovo donošenje.

član 44.

Sva tumačenja ovog Pravilnika daje Zdravstvena komisija i UO ASCG.

član 45.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja, čime prestaje da važi Zdravstveni Pravilnik u ASCG donijet 16.11.2012.godine.

